

2026-03-20

TJÄNSTESKRIVELSE

Dnr: KFKS-2026-00282

Beredskapsöverenskommelse för livsmedelskedjan i Nacka

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår att kommunstyrelsen fattar följande beslut.

Kommunstyrelsen godkänner Beredskapsöverenskommelsen för livsmedelskedjan i Nacka enligt bilaga 1 till tjänsteskrivelsen daterad den 20 mars 2026. Kommunstyrelsen noterar att överenskommelsen har undertecknats den 20 mars 2026 under förutsättning att kommunstyrelsen beslutar att ingå överenskommelsen.

Sammanfattning av ärendet

Som en del i kommunens beredskapsarbete tecknas en överenskommelse med branschföreningen NIFA och lokala livsmedelsaktörer. Överenskommelsen syftar till att stärka samverkan mellan offentlig sektor och näringslivet för att säkerställa en robust livsmedelsförsörjning vid kris eller allvarliga samhällsstörningar. Som en del av överenskommelsen inrättas ett lokalt beredskapsråd som träffas två till tre gånger per år för att utvärdera och förbättra den lokala beredskapen för en fungerande livsmedelsförsörjning. Nacka kommun är sammankallande i beredskapsrådet. Det kan även konstateras att begreppet råd som används i överenskommelsen avser ett samarbetsforum och inte den typen av råd som Nacka kommun instiftat som kommunala organ enligt reglementen.

Ärendet

Bakgrund

Som en del i kommunens beredskapsarbete ingår att säkerställa tillgång till mat och vatten även under kris och krig, något som kallas livsmedelsberedskap. Denna beredskap förutsätter en robust livsmedelsförsörjning och är något som involverar många aktörer och bäst byggs upp under fredstid.

Branschföreningen NIFA (Nordic Innovation Food Arena)

NIFA är en svensk organisation som arbetar med att stärka lokalsamhällets livsmedelsberedskap genom att etablera strukturer för samverkan mellan kommuner, näringsliv och aktörer inom dagligvaruhandeln. De har skapat och testat en modell med ett lokalt beredskapsråd, där kommuner och viktiga partners regelbundet möts för att

planera och öva inför krissituationer. Modellen har vuxit fram genom pilotprojekt och förstudier där NIFA bland annat arbetat med ICA-handlarnas förbund, ICA-gruppen och Westra Wermlands Sparbank.

Överenskommelse

Nacka kommun har valt att teckna en beredskapsöverenskommelse tillsammans med NIFA, ICA Maxi Nacka, K.W. Karlberg AB, Värmdö Musteri och Alex&Phil i syfte att stärka samverkan mellan offentlig sektor och näringslivet för att säkerställa en robust livsmedelsförsörjning vid kris eller allvarliga samhällsstörningar. Aktörerna har valts utifrån de av NIFA tillfrågade dagligvaruhandelsaktörer i Nacka som visat intresse av att delta i detta arbete. Fler aktörer är välkomna att ansluta sig till överenskommelsen. Överenskommelsen fastställer roller, ansvar, samarbetsformer och förutsättningar. Åtagandet i överenskommelsen innebär att parterna inrättar ett lokalt Beredskapsråd för livsmedel som träffas två till tre gånger per år i syfte att utvärdera och förbättra den lokala beredskapen för en fungerande livsmedelsförsörjning. Parterna utarbetar också planer och kan om resurser tilldelas vidta proaktiva åtgärder för en trygg livsmedelsförsörjning med särskilt fokus på energi, personal och varuförsörjning. Parterna kan vidare genomföra gemensamma övningar och upprätthåller regelbunden dialog. Slutligen kan parterna dela relevant information om hot och risker vilket skulle kunna lyftas in i respektive aktörs risk och sårbarhetsanalys.

Genom överenskommelsen åtar sig Nacka kommun att vara sammankallande till det lokala Beredskapsrådet och ansvarar för att leda arbetet. NIFA, som representant för livsmedelskedjan, bistår med samordning, rådgivning och operativa insatser i den omfattning och under de förutsättningar som parterna gemensamt kommer överens om. Det kan även konstateras att begreppet råd som används i överenskommelsen avser ett samarbetsforum och inte den typen av råd som Nacka kommun instiftat som kommunala organ enligt reglementen.

Överenskommelse som tecknas gäller tills vidare och kan revideras vid behov efter överenskommelse mellan parterna.

Säkerhetsenhetens utredning och bedömning

Nya förutsättningar de senaste åren sett till omvärldsläget har skapat behov av en satsning på livsmedelsberedskap. Av propositionen Totalförsvaret 2021-2025 (Prop. 2020/21:30) framgår till exempel att en livsmedelsberedskap behöver byggas upp för att livsmedelsförsörjningen ska tryggas inför en säkerhetspolitisk kris under minst tre månader där logistikflödena med omvärlden är begränsade. Förutom utpekade myndigheters och regioners arbete med livsmedelsberedskap har kommuner ett viktigt ansvar för att verksamheter som vård, omsorg och skola får sin försörjning av livsmedel tryggad.

2024 kom betänkandet ”Livsmedelsberedskap för en ny tid” (SOU 2024:8) där utredaren bland annat föreslår flera förslag för att stärka livsmedelsberedskapen. Förslagen handlar bland annat om den enskildes ansvar, kommuners ansvar, beredskapslagring och skydd av jordbruksmark. Utredningen menar att enskilda bör ha livsmedel hemma motsvarande minst en veckas förbrukning. Utredningen föreslår också en ny lag om livsmedelsberedskap där beredskapslagring inom jordbruksområdet ingår.

I statens budget för 2026 kan man inom de satsningar som görs på civilt försvar se att frågan om svensk livsmedelsberedskap är av vikt och något som behöver prioriteras.

Säkerhetsenheten har i samarbete med näringslivsenheten analyserat överenskommelsen och gör mot bakgrund av ovan bedömningen att kommunen med fördel ingår en beredskapsöverenskommelse som ett viktigt steg för att stärka kommunens livsmedelsberedskap.

Överenskommelsen har undertecknats den 20 mars 2026 under förutsättning att kommunstyrelsen vid sitt kommande sammanträde beslutar att ingå denna överenskommelse i enlighet med säkerhetsenhetens tjänsteskrivelse daterad den 20 mars 2026.

Ekonomiska konsekvenser

Överenskommelsen i sig är inte förknippat med några kostnader utöver arbetstid. De insatser som framöver kan komma av samarbetet kan delas av de parter som skrivit under överenskommelsen samt till viss del finansieras via olika statliga investeringsmedel.

Konsekvenser för barn

Arbetet med livsmedelsberedskap är något som även gagnar barn som också är i behov av mat och vatten vid kris och ytterst krig.

Konsekvenser för klimat och miljö

Rubriken har inte relevans för ärendet och ärendet berörs inte av definierade inriktnings- och effektmål.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad den 20 mars 2026

Bilaga 1. Beredskapöverenskommelse

Henrik Ahl
Säkerhetsdirektör
Stadsledningskontoret

Jonas Raber
Säkerhetschef
Säkerhetsenheten

Beslutet ska skickas till:

- –